

המור השביעי

על אחת הבדיחות מתכנית השלשה-בסירה

כאשר כל העם מקטנטם עד גדוקם
מכונים מקלקם, ובהמיה אדירה
נקלאים צהרי-השבת מקולם, —
וידעת, אחי, זו שבת סירה.
את העיר ממלא נצוחם של קולעי-
התשובות הפורצות ממקלט החלונות,
ואנחנו, שמחים, ברחובות נתלף,
פי חכמות מסביבנו בחוץ תרונה.

לא איני מולול בה בזאת התכנית
החיה ושוצפת, אפילו המום
הטבוע בכל התבדחות סיסונית
בנרצה לא נטפל לה. בה אין שעמום,
ולא פעם ראיתי קשישים וקסינים
מתים את שיחם בשנינה ובבדיח
ממבחר הפנינים ומבחר השנינים
ששמעו. ההומור הוא מצרך לא שקיני.

יש אומרים פי בזאת התכנית השדירה
סתערב סוג-החכמות, בו תרדיו חוצה
את הגבול הרקיק באלחוס-השערה
פין לשון נקיה ובין... בן זהו זה...
זהו סוג הבדיחות הנוטפות לב-שמן,
או בדיחות שאולי הן ענבי כרם חמד
שלצחוק... אף בכל זאת נהוג לשמען
בלי ומקול... במסבה קצת יותר מצמצמת...

כה, ובכל זאת לא עטנו חמה לכלות
בסירה. אף הרהרנו לאמר: אם מזמין
הסנקה-הנמרץ התחרות-של-קללות
אין לדרש מן הצנון רק מור וקסמין.
אף לקול העזות בקללות (בהרעם
רצמן ברמקול) סחנו: טוב שהנער
זאת שומע ישר מפי קולי-ישראל
ולא סתם בסמטא שלא שם לה ותאר...

בקצור, לא הייתי נטפל כאן אל סוב
שדורי התכנית, לדבר גם סרה.
ביחוד מאחר שבפעם שמעתיים
בעקר רק מפי השמועה. במסירה,
אף אמרתי: תרדיו סופו להבדיל
— ומה קל הדבר! — בין הומור-זהב-פרונים
ובין קצף-הביליל הצריך להפעיל
באלפן רק קצת-פעם וזוג מספרים.

אך הנה ביגום קיץ לזהם ועלפה
הגיעתני לפתע בדיחה-מבדיחות.
לכאורה לא כלולה היא בתחום גבול-פה.
אבל תחום התפללות הוא עגום לא פחות.
אין אולי לזקק עם חכמת-שעת-דחק...
אך פינון ששדרה היא באין-יד-מוחקת,
לא נחטא — הלא בן? — לכללי המשחק
אם נדאג שלא תהא היא-בלבד ששוחקת...

וכיין שאומה תבדיחה במחיי קד
הפכתני מצבט-עקיפין ומקל
לפגיעה בסופר וקבר, באחד
העזים וברוכים בסופרי ישראל, —
וכיין שבדיחה מן הסוג הלזה
מעוררת פשוט כמין חשק-וכרח
לנער מנה חצן, הריגי עושה
זאת אף בלי להרהר אם שוה היא בטרת.

ואומר אני (אם גם אין צרך בקב):
אין נפשנו משחוק-ובדיחה נזירת.
אבל גם לחכמות הפתיות סומנה פת,
זאת הדגימה הפעם חכמת בן-סירה.
יש מחלקת: אי גבול בין סתר ואסור
בהומור? אף עשה שבדיחנת אמללת
מגיעה בפרהסייה אל גבול האבסורד,
תם וכוח, ובכך מביאה היא תועלת...

ותהיה נא זו גם הודמנות להעיר
פי כיון שאנשי הסירה השנונים
מדי פעם כובשים את מרחב האויר
בפסקות שגליה אינם בינונים, —
בן-דוקא משום כך צריכה הסירה
שבועתים לשמר את עצמה, תוך השפך,
מאותן החכמות שמתן אורא
דארצנו איננו מתכים, פי להפך.